

Forskningsprojekt om besøgstjenester – hvordan og hvorfor?

Et nyt forskningsprojekt undersøger, i hvilken grad en besøgsven har betydning for ældres ensomhed, mentale sundhed og muligheder for et godt hverdagsliv. Forskningsprojektets resultater skal bidrage med vigtig viden til at mindske ensomhed blandt ældre og styrke besøgstjenesterne lokalt, nationalt og internationalt.

Ensomhed opstår hos ca. hver tiende ældre over 65 år og kan have betydelige menneskelige og samfundsmæssige konsekvenser i form af mistrivsel samt fysisk og psykisk sygdom. Behovet for viden om indsatser rettet mod at mindske ensomhed blandt ældre er derfor stort.

Forskere ved DEFACTUM, Region Midtjylland, gennemfører forskningsprojektet i samarbejde med Ældre Sagen og Røde Kors i løbet af 2023-2025. Forskningsprojektet er finansieret af Fonden Ensomme Gamles Værn.

Sådan gennemfører vi forskningsprojektet

I alt inviterer vi ca. 300 besøgsmodtagere fra Ældre Sagen og Røde Kors til at besvare et spørgeskema. Vi kontakter besøgsmodtagerne for at indsamle svar på spørgeskemaet før, de får en besøgsven, og igen fem måneder efter, at de har fået en besøgsven. På den måde kan vi undersøge, om der sker forandringer over tid i ensomhed og trivsel.

Nogle ældre oplever forbedringer, når de får en besøgsven. Det kan være, at de udvikler et godt venskab, nyder at snakke sammen og deler oplevelser uden for hjemmet. På grund af besøgsmodtagernes høje alder kan der dog tilstøde livsomstændigheder, som forværrer deres trivsel - trods dét, at de har en besøgsven.

Derfor sammenligner vi svarene fra ældre *med en besøgsven*, med svar fra ældre, som *ikke har en besøgsven* – en såkaldt sammenligningsgruppe. Dermed kan vi se, om det samlet set går bedre for ældre, som har en besøgsven end for ældre, som ikke har en besøgsven.

Besøgsledere hjælper os med at invitere deltagere

Vi beder Ældre Sagens frivillige besøgsledere om hjælp til at finde deltagere til forskningsprojektet. Det er nemlig kun besøgsledere, som har kontakt til besøgsmodtagerne. Besøgslederne kan fortælle om forskningsprojektet til nye besøgsmodtagere, uddele en pjece og spørge, om en forsker må ringe dem op og stille spørgsmål. Det er selvfølgelig helt frivilligt, om besøgslederne vil medvirke i forskningsprojektet. Vi håber, at flest muligt gerne vil medvirke. Vi ved, at aktivitetsledere i forvejen yder en stor indsats.

Hvilke ældre kan deltage i forskningsprojektet?

Ældre, som henvender sig for at få en besøgsven, kan deltage i forskningsprojektet. Deltagere skal være over 65 år og bo i eget hjem. Ældre, som allerede står på venteliste, kan også inviteres, når de får en besøgsven.

Følgende ældre kan *ikke* deltage i forskningsprojektet:

- Ældre, som bor på plejehjem eller på hospice.
- Ældre, som ikke er i stand til at føre en almindelig telefonsamtale.
- Ældre, som reagerer med forvirring eller ængstelighed, når de bliver informeret om forskningsprojektet.

Hvordan indsamler vi svar på spørgeskemaerne?

En venlig og trænet forsker kontakter den ældre telefonisk, når denne har givet tilsagn om at blive kontaktet. Forskeren indleder med at skabe tryghed og forklare om spørgeskemaet. Forskeren læser spørgsmålene op og noterer de ældres svar. Det tager ca. 15 minutter at svare på spørgsmålene.

Hvem får viden om resultaterne?

Vi vil fortælle om resultaterne til medarbejdere og frivillige i de organisationer, som varetager besøgstjenester i Danmark. Desuden vil vi kommunikere resultater og anbefalinger til politikere, kommuner og forskere både nationalt og internationalt. Det gør vi eksempelvis gennem videnskabelige artikler og oplæg på møder og konferencer.

Datasikkerhed og etik

Resultater opgøres på tværs af alle deltagerbesvarelser, så man kan genkende enkeltpersoners svar. Resultaterne opgøres dermed anonymt. Vi følger lovgivningen om beskyttelse af persondata. Forskningsprojektet er registreret ved Region Midtjyllands fortegnelse (Sagsnr.: 1-16-02-390-22) og de Videnskabsetiske Komitéer i Region Midtjylland (Sagsnr. 1-10-72-124-22). Vi sætter hensynet til forskningsdeltagernes tryghed højt og har inddraget ældre og andre samarbejdspartnere fra projektets start.

Mød forskerne

Anne Bo

Forsker, Region Midtjylland. Med baggrund i folkesundhedsvidenskab har Anne viden om indsatser til at fremme helbred og trivsel i forskellige befolkningsgrupper. Hendes forskning fokuserer på at udvikle og evaluere indsatser til at modvirke ensomhed og fremme trivsel.

Julie Christiansen

Adjunkt og forsker, Region Midtjylland og Syddansk Universitet. Med baggrund i psykologien har Julie undersøgt, hvordan ensomhed og sociale relationer påvirker helbredet på lang sigt. Hun har desuden lavet den hidtil største samling og gennemgang af forskning om ensomhedsindsatser fra hele verden.

Mathias Lasgaard

Seniorforsker, Region Midtjylland. Mathias er uddannet psykolog og en af Danmarks førende forskere, når det kommer til ensomhed og sociale fællesskaber. Mathias deler sin store viden med organisationer og politikere. Han er optaget af, at forskernes viden bliver anvendt til gavn for alle borgere.